

[Ministeren for skatter og afgifter]

måde, være skattepligtige efter reglerne i selskabsskatteloven. Selv om disse sundhedstjenesters driftsresultater set over en længere periode sandsynligvis hverken vil udvise overskud eller underskud, idet indtægterne fastsættes, så de netop dækker udgifterne, vil det dog være vanskeligt at opnå fuldstændig balance mellem indtægter og udgifter i hver enkelt periode. De gældende regler vil således kunne medføre beskatning af et overskud, der tilfældigt opstår i et givet indkomstår.

Det foreslås derfor, at selskaber og foreninger, der alene driver bedriftssundhedstjeneste efter de af arbejdsministeren fastsatte regler herom, og hvis indtægter herved udelukkende kan anvendes til formålet med bedriftssundhedstjenester, fritages for skattepligt. Der er herved endvidere lagt vægt på, at formålet med sundhedstjenesterne – at forebygge arbejdsmiljøskader og at fremme de ansattes sikkerhed og sundhed – er af klart samfundsgavnlig karakter.

Under hensyn til, at arbejdsmiljølovens regler om bedriftssundhedstjenester trådte i kraft i 1978, foreslås det endvidere, at der gennemføres en bemyndigelse for skatte- og afgiftsministeren til at lade både den særlige beskatningsordning for etableringstilskud og skattefritagelsen for visse selskaber m.v. få virkning allerede fra indkomståret 1978 for de bedriftssundhedstjenester, der måtte ønske det.

Forslaget om den særlige beskatningsordning vedrørende etableringstilskud vil medføre, at indkomstbeskatningen af disse tilskud i et vist omfang udsættes i indtil 10 år. Denne udsættelse vil bevirke, at der i et givet år kan fremkomme et provenutab i forhold til de nuværende regler på området, men at dette senere vil blive opvejet af et merprovenu af nogenlunde samme størrelse, efterhånden som tilskudsbeløbene medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. På længere sigt vil dette forslag således ikke udløse noget egentligt provenutab.

Forslaget om ændring af selskabsskatteloven kan medføre provenutab i de tilfælde, hvor der for et selskab eller en forening, der alene driver bedriftssundhedstjeneste, opstår en sådan tidsmæssig forskydning mellem indtægter og udgifter, at regnskabet udviser overskud. Det skatteprovenu, som efter den nuværende lovgivning vil være resultatet af

en sådan tidsmæssig forskydning mellem indtægter og udgifter, vil efter lovforslaget falde bort. Provenutabet må dog antages at være af meget begrænset omfang.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Inge Fischer Møller (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og om ophævelse af lov om begrænsning af løn under sygdom. (Ophævelse af karenssdag og forkortelse af arbejdsgiverperioden).

(Lovforslag nr. L 148).

Jeg skal i øvrigt henviser til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Steen Folke (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en mere progressiv bistand til u-landene.

(Beslutningsforslag nr. B 66).

Jeg skal i øvrigt henviser til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Ingerlise Koefoed (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kunstnerisk udsmykning af statens bygninger.

(Beslutningsforslag nr. B 67).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 570

1) Til indenrigsministeren af:

Stavad (S):

[Stavad]

»Hvilke initiativer agter ministeren at iværksætte for at hjælpe de kommuner, der er økonomisk hårdst presset på grund af arbejdsløhedssituationen?«

Stavad (S):

Indenrigsministerens overvejelser eller debatoplæg over betænkning nr. 963 om kommunal udligning og tilskud til kommuner beskæftiger sig ikke med og giver ikke noget svar på de særlige problemer, som de kommuner har, der har ekstremt stor arbejdsløshed. Tværtimod er der lagt op til, at f.eks. et flertal af de nordjyske kommuner, som netop har disse problemer, får væltet yderligere byrder oven i de i forvejen store problemer, og hertil kommer de beskæringer af bloktilskuddene, som er gennemført og bebudet for 1984. Ofte skal disse besparelser foretages på et i forvejen kraftigt beskåret budget, ja, i flere tilfælde er anlægsbudgettet helt barberet væk med endnu større arbejdsløshed til følge.

Jeg håber, at ministeren kan give nogle meldinger om, hvordan ministeren agter at løse disse problemer.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Regeringen har ligesom tidligere regeringer i øvrigt lagt vægt på, at kommunernes medvirken i bekæmpelsen af ledigheden ikke bliver en økonomisk belastning for den enkelte kommune, og det er jo derfor, at de kommunale udgifter i betydeligt omfang finansieres ved statstilskud og refusioner eller gennem mellemkommunal udligning.

Staten yder også en genoptræningsstøtte til beskæftigelse af langtidsledige, ligesom de kommunale nettoudgifter er genstand for udligning, og tilsvarende er bevillingerne til jobskabelse i 1983 som udgangspunkt fordelt mellem amterne og kommunerne efter antallet af ledige under 25 år.

Alligevel har det været overvejet, som hr. Stavad er inde på, om et eller andet mål for arbejdsløshedens omfang bør indgå i beregningsgrundlaget for bloktilskud eller mellemkommunal udgiftsbehovsudligning. I betænkningen »Kommunal udligning og tilskud til kommuner« er der foretaget analyser af sammenhængen mellem arbejdsløshed og de kommunale udgifter, men det er endnu ikke lykkedes at finde en stærk sammenhæng. Det

konstateres, at ledigheden kan være betydelig, men dog har relativt begrænset indflydelse på udgifterne vedrørende kontanthjælp, revalidering og beskæftigelsesforanstaltninger, og den beskudne sammenhæng skyldes måske til dels netop de særlige statstilskudsordninger og mellemkommunale udligningsordninger på dette område.

Imidlertid udgør de nævnte udgiftsområder en lille andel af de samlede udgifter, og hertil kommer, at en kommune netop gennem sin indsats kan påvirke ledigheden og dermed sit tilskud.

Jeg har derfor ud fra en helhedsvurdering i overensstemmelse med betænkningens indstilling i øvrigt ikke fundet grundlag for, at ledigheden bør inddrages i grundlaget for opgørelsen af udgiftsbehov, men jeg har også bedt finansieringsudvalget, som har arbejdet med disse ting, arbejde videre med netop det problem, som hr. Stavad rejser, altså spørgsmålet om, hvordan arbejdsløsheden påvirker udgifterne. Det vil altså ske i det finansieringsudvalg, som således arbejder videre, til trods for at den første betænkning er afgivet, så vi har bestemt ikke glemt problemet. Det er bare meget vanskeligt at analysere.

Stavad (S):

Jeg vil give ministeren helt ret i, at den tidligere, socialdemokratiske regering gennemførte mange foranstaltninger, netop for at der skulle være mindre byrder for den enkelte kommune, men dette skal jo altså også ses i lyset af de besparelser, som ministeren har gennemført, nemlig beskæring af bloktilskuddene, og de beskæringer af bloktilskuddene, som er bebudet. Men det skal også ses i forhold til de hensigter, som ministeren har, hvis vi skal tro det grønne debatoplæg om kommunal udligning, hvor vi kan se, at Nordjyllands amtskommune, som er den af arbejdsløsheden hårdst ramte, og de kommuner, enkeltkommuner og primærkommuner, som har den største arbejdsløshed overhovedet, efter de beregninger, som er lavet her – og de forlydender om ændring af vejkriteriet, jeg har hørt, ændrer ikke på disse beregninger – vil få en højere skat igennem dette.

Dertil kommer, at den samme minister har foreslået, at skatten på landbrugsjord, erhvervsjord, fjernes, hvilket også betyder, at

[Stavad]

de samme kommuner får væsentlig større udgifter, som skal hentes ind over indkomstskatterne, fordi de mister grundskatterne. For Nordjyllands amt betyder de to forhold, som jeg her har nævnt, at 14 ud af 27 kommuner i Nordjyllands amt vil få en stigning på over 0,4 pct., og at 10 kommuner, altså en tredjedel godt og vel, vil få en stigning på over ½ pct. For en lille kommune som Brovst med 8.000 indbyggere betyder bare den stigning, som man foreslår her, en forhøjelse af indkomstskatterne med små 2 mill. kr. Dette oven i de meget store arbejdsløshedsproblemer og de meget store udgifter til bekæmpelse af arbejdsløsheden betyder altså, at det er meget vanskeligt for disse kommuner.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

At der netop i Nordjyllands amt er en meget stor ledighed, er jeg meget opmærksom på, og jeg kan også nævne, at kommuner som Pandrup og Læsø med høje ledighedsprocenter får gevinst i det forslag, vi lægger frem, selvfølgelig under den forudsætning, at der er nogle særlige problemer, når det er en arbejdsløshedskommune. Blandt kommunerne med en ledighed på over 15 pct. er der flere kommuner i Nordjyllands amt, der får gevinst, end kommuner, der får tab.

Hvis vi bevæger os uden for Nordjyllands amt, er der det samme billede for Vestsjællands amt og for Storstrøms amt. De fleste kommuner i Storstrøms amt, som også har nogle store ledighedsprocenter, får også en fordel af den udligningsordning, vi lægger frem, men jeg mener i øvrigt ikke, at det er stedet her at begynde at diskutere et lovfor-slag, som knap nok er fremsat i folketinget.

Stavad (S):

Ministeren har ret, når ministeren alene tager hensyn til de udligningsforslag, der er kommet, men hvis ministeren samtidig tager grundskylden ind, er de to kommuner, som ministeren nævner i Nordjyllands amt, nemlig Læsø kommune og Pandrup kommune, de to kommuner, som bliver ramt hårdest af, at man fjerner grundskylden på jorden, og det betyder for Læsø kommunes vedkommende, hvis man tager begge faktorer – og man kan ikke løsrive enkelte forslag og præsentere dem enkeltvis, de må ses i sammenhæng – en stigning på 0,61 pct. og for Pan-

drup kommune en stigning på 0,27 pct. Disse kommuner har altså sat deres lid til, at der med finansieringsudvalgets betænkning, med de initiativer, ministeren tager, ville ske nogle forbedringer.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg går ud fra, at ministerens udtalelse om, hvad man skulle vurdere, var en talemåde.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Som jeg har sagt, har finansieringsudvalget netop taget spørgsmålet om ledigheden ind i sine vurderinger, når man skal lave udligningsordninger. Men som jeg også sagde til hr. Stavad, er det ikke muligt selv for et så, skal vi sige vidende udvalg som finansieringsudvalget at påvise sammenhængene i en sådan grad, at det har været muligt at tage ledigheden ind som en af de nøgler, vi skulle beregne tilskuddene efter. Derfor bliver jeg nødt til at sige til hr. Stavad, at jeg naturligvis er meget opmærksom på problemet både for Nordjyllands og for det øvrige lands vedkommende, og at det vil indgå i finansieringsudvalgets videre overvejelser. Det er netop derfor, finansieringsudvalget fortsætter med at arbejde med disse ting.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 571

2) Til *indenrigsministeren* af:

Stavad (S):

»Fratager de gennemførte og bebudede besparelser over for kommunerne ikke kommunerne den reelle mulighed for at overholde loven om arbejdstilbud over for de langtidsledige i de områder, hvor ledigheden er størst?«

Stavad (S):

Dette spørgsmål hænger sammen med det foregående, kan man sige. På det seneste har vi fået oplysninger om, at der er kommuner og amter, som ikke længere ser sig i stand til at opfylde loven om arbejdstilbud til ledige. Det hænger selvfølgelig sammen med, at ledigheden fortsat er voksende, men det hænger også sammen med, at kommunernes økonomiske bevægelsesfrihed bliver mindre og

[Stavad]

mindre, senest på grund af de beskæringer, som indenrigsministeren har foretaget i bloktilskuddene uden at anvise dækning med krone til krone som lovet.

Ministeren må ikke se bort fra de virkelige sammenhænge. Der er en lov om arbejdstilbud til ledige, vedtaget af et flertal i dette ting. Det er også indenrigsministerens ansvar, at kommunerne bydes sådanne økonomiske vilkår, at man i praksis er i stand til at opfylde lovens bestemmelser. Jeg håber, at der kommer noget her, som kan løfte sløret for, hvad det er, selv om jeg efter det foregående svar må indrømme, at jeg ikke nærer store forventninger.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Bespareselsinitiativerne over for kommunerne fratager ikke disse muligheden for at overholde loven om arbejdstilbud til langtidsledige. De senest gennemførte kommunale besparelser for 1983 havde deres baggrund i helt konkrete spareforslag på forskellige områder. Også arbejdstilbudsordningen var medtaget her som et sparet beløb i 1983 på 160 mill. kr. Men da der samtidig skete en nedsættelse af genoptræningsperioden fra 9 måneder til 7 måneder for fuldtidsforsikrede i offentlig ansættelse, er det ikke blevet sværere for kommunerne at overholde arbejdstilbudsloven.

I den forbindelse vil jeg bemærke, at en kommunes nettoudgift ved at beskæftige en langtidsledig kun er ca. 14.000 kr. Noget andet er, at det i visse områder af landet har været svært at få arbejdstilbudsordningen til at virke som følge af praktiske vanskeligheder ved at skaffe pladser, og det har vi jo problemer med i andre amter end Nordjyllands amt.

Jeg deler altså ikke spørgerens bekymring for, at de kommunale sparebestrebelse skal ramme de langtidsledige. De problemer, der er på det område, har altså andre årsager.

Stavad (S):

Ministeren henviser i sit svar bl.a. til den kortere arbejdstilbudsperiode i det offentlige, fra 9 til 7 måneder, og så kunne det jo være interessant at høre, om ministeren har nogen fornemmelse af, hvor mange der på grund af den falder ud af dagpengesystemet. For hvis man slavisk skal holde sig til de syv måne-

der, vil der rent faktisk være mange, som ikke vil kunne oppebære dagpenge efter at have fået et jobtilbud.

Dertil vil jeg yderligere spørge ministeren om, hvilke initiativer man agter at tage for, at den statslige kvota på 10 pct. bliver geografisk bedre fordelt. I en kommune som Pandrup, der typisk har landets største arbejdsløshed – den har enkelte gange været så heldig at komme ned på den næststørste, men ellers har den normalt den største arbejdsløshed – er der i øjeblikket ca. 200, som man skal give jobtilbud i beskæftigelse i kommunal regie, og en lille procentdel i privat regie. Der er ikke én eneste statslig plads for disse små 200 langtidsledige, og der er ingen statslige job at få. I det mindste kunne indenrigsministeren kompensere dér, fordi man ikke opfylder kvoten for det område, og fordi der er så få statslige arbejdspladser i det område.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Nettoudgifterne til beskæftigelsesforanstaltninger efter de statstilskud og udligninger osv., jeg omtalte før, er næppe så store, at det er en økonomisk belastning i den grad, hr. Stavad vil gøre det til.

Hvad angår ungdomsarbejdsløsheden, kan jeg henvise til regeringens samlede indsats på dette område. Redegørelsen herfor arbejdes der med i øjeblikket, og som hr. Stavad ved, kommer den inden for den nærmeste fremtid. Her peger vi på en hel række initiativer, vi vil tage for at øge beskæftigelsen også for de unge.

Endelig skal jeg sige med hensyn til spørgsmålet om, hvor meget det offentlige kan opsuge af ledige, at det private erhvervslivs andel af jobskabelsen er voksende. Det private erhvervsliv tog 15 pct. i 1981, men tog 23 pct. i 1982, og det er jo også noget, som aflaster de kommunale kasser.

Stavad (S):

Det er rigtigt, som ministeren siger, at de private tager en større procentdel end tidligere, men ministeren ved formentlig også, at der er meget stor forskel fra område til område på, hvor mange de private kan aftage, og de områder, vi taler om her, er de erhvervssvage områder, hvor det er vanskeligst

[Stavad]

at få private job, og hvor kommunerne derfor har en større forpligtelse.

Jeg må indrømme, af jeg bliver lidt nervøs for at spørge ministeren yderligere, for jeg synes, ministeren negligerer problemet desto mere, jo længere vi kommer hen i denne spørgerunde, og derfor kan man frygte, hvad svaret bliver. Men jeg vil alligevel spørge ministeren helt konkret. Vi har en pulje for vanskeligt stillede kommuner, som jeg har hørt rygter om at ministeren agter at forøge i erkendelse af disse problemer. Jeg vil spørge ministeren, om man til kriteriet med alene skatteprocenten kunne føje et kriterium, der går på beskæftigelsen. For selv om ministeren ikke mener, der er særlig store nettoudgifter, mener jeg at kunne bevise det modsatte fra de kommuner, jeg kommer fra, og hvor vi virkelig har arbejdet med disse tal. Hvis ministeren får sådanne beviser på bordet, vil ministeren så være imødekommende, eksempelvis med puljen for vanskeligt stillede kommuner?

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det er jo et andet problem, men måske alligevel det samme. Men da vi nu er på bevægelse mellem spørgsmålene, skal jeg sige, at når vi har foreslået, at man skulle reducere bloktilskuddene, har vi lagt megen vægt på, at vi reducerede dem ud fra skattegrundlaget, sådan at det netop kom de kommuner, som hr. Stavad her nævner, til gode, sådan at de ikke fik en yderligere belastning. Det har netop været en af begrundelserne for det arbejde, som finansieringsudvalget har udført, og en af begrundelserne for, at vi var så stærkt optaget af det lovforslag, som blev fremsat i efteråret, og det lovforslag, som kommer til folketinget en af dagene.

Vi er imidlertid udmærket vidende om, at der er nogle kommuner, der er ganske særlig vanskeligt stillede, som det bliver sagt, og det er rigtigt, at der er en pulje til disse vanskeligt stillede kommuner. Jeg har netop forhandlet med en række kommuner om de problemer, som hr. Stavad nævner, og har dér sagt, at vi er villige til at se på denne pulje og er villige til at hjælpe de kommuner, som har ganske specielle problemer.

Stavad (S):

Må jeg spørge ministeren, om hun ikke vil erkende, at selv om bloktilskudsbeskæringerne er sket efter skattegrundlagskriteriet, er det de kommuner, der har den svageste indkomst, som har fået anvist færrest besparelser, fordi de simpelt hen ikke har udgifter på budgettet som f.eks. kantineudgifter.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg vil gerne sige generelt, at det er klart, at kommuner, der har et højt serviceniveau, har lettere ved at spare end andre. Det er også den argumentation, der bliver ført for det lovforslag, som vil blive fremsat i folketinget.

Men derudover er der så store forskelle fra den ene kommune til den anden, at man ikke generelt kan sige, at de kommuner, som der her er tale om, har haft vanskeligere ved at efterleve det sparekatalog, vi sendte ud i efteråret, end andre. Det afhænger af mange ting. Det afhænger af, hvordan man politisk har indrettet sig, men det afhænger bestemt også af, i hvilket omfang man politisk ønsker at gå ind i disse besparelser. Så det vil være så nuanceret fra kommune til kommune, at man ikke generelt kan sige sådan, som hr. Stavad gør her.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 572

3) Til *indenrigsministeren* af:

Stavad (S):

»Frygter ministeren ikke, at den førte og planlagte politik over for kommunerne skader »det nære samfund« og fører til en centralistisk udvikling?»

Stavad (S):

Jeg håber, ministeren vil have mig undskyldt for denne serie af spørgsmål, men den skyldes simpelt hen ønsket om at pege på, hvilke problemer man har i disse områder. Når jeg stiller det tredje spørgsmål, om centraliseringen, hænger det sammen med, at vi i øjeblikket oplever, hvordan de svageste kommuner må skære dybt – som jeg sagde tidligere, er der kommuner, som simpelt hen ikke har anlægsbudgetter tilbage – og at de samtidig får højere skatteprocenter. Centraliseringen kører i og for sig på to ting, nemlig

[Stavad]

på, at man centraliserer inden for sine egne kommuners grænser, og at man i de mindre kommuner får højere skatteprocenter og lavere serviceniveau, hvilket medfører, at disse kommuner bliver væsentligt mindre attraktive at bo i, således at folk flytter fra de mindre kommuner, så vi får koncentrationen i de større byer. Jeg mener, at det er en udvikling, som ministeren selv er imod.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Ja, det er jeg i meget høj grad. Jeg er meget optaget af de problemer, som hr. Stavad rejser her. Derfor lægger jeg megen vægt på det, som også fremgik af statsministerens åbningsredegørelse i folketinget, nemlig at det er regeringens politik at give kommunerne større frihed til selv at disponere.

Et af formålene med det arbejde, vi er i fuld gang med i øjeblikket i regeringen, er netop den regelsanering, som finansministeren i øvrigt vil komme med en redegørelse for i april måned 1983. Gennem denne regelsanering er det netop vores ønske at mindske eller forenkle statens krav til kommunerne.

Det vil i meget høj grad komme de mindre kommuner til gode, sådan at de har mulighed for at bevare de små samfund, hvis man politisk ønsker det. For det er klart, at det også er et politisk spørgsmål, som man skal drøfte, om man vil bevare de små samfund eller ej. Det er rigtigt, som hr. Stavad sagde, at jeg har sagt til kommunerne: pas nu på, hvad I gør! Men det, vi gør fra regeringens side, er at give kommunerne nogle muligheder for at øge den lokale handlefrihed.

Det fremgår også af åbningstalen, at det efter regeringens opfattelse er uundgåeligt, at kommunerne bidrager til de nødvendige offentlige besparelser. Det bliver vi nødt til at sige. Sparekravene er udformet sådan, at kommunerne i vidt omfang selv kan afgøre, hvor hovedvægten i besparelserne skal lægges.

I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at det ikke er vores opfattelse, at kommunernes frihed kan måles ved det antal milliarder kroner, som de modtager af staten. Men noget andet er, at de små samfund kan blive bragt i en meget vanskelig situation, hvis de bliver udsat for større sparekrav end andre kommuner. Men det bliver de altså heller ikke. Derfor vil, som jeg sagde før, det lov-

forslag, der bliver fremsat i folketinget, netop gå ud fra beskatningsgrundlaget.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg synes, det er nogle pæne ord, ministeren fremfører her, og jeg har også læst dem i dagspressen flere steder. Men det, der blev spurgt om fra hr. Stavads side, var jo, om fjernelsen af bloktilskuddene ikke betyder, at man nedlægger de mindre samfund, altså de små skoler og de mindre sygehuse. Dertil kan jeg sige, at de tilbagemeldinger, vi får fra SFs amsråds- og kommunalpolitikere, er, at det, der sker for øjeblikket, er, at man nedlægger skoler og små sygehuse.

Jeg vil derfor spørge ministeren, om ministeren vil benægte det faktum.

Stavad (S):

Det er meget udmærket, at indenrigsministeren henviser til statsministerens åbningsredegørelse, men ét er teori, noget andet praksis. Det er gratis at opstille nogle pæne teorier på et stykke papir, hvis man ikke giver de praktiske rammer for, at teorierne kan føres ud i livet. Vi er altså i en situation, hvor de mindre kommuner er presset fantastisk hårdt. Når ministeren siger, at man selv afgør, hvor vægten skal lægges med hensyn til besparelserne, vil jeg sige, at der for masser af kommuner ingen valgmuligheder er. Man sidder med en bunden opgave, man sidder i forvejen uden et anlægsbudget, fordi det er barberet væk i første runde, og da man nåede til anden runde med ministerens beskæring, var der altså ikke noget anlægsbudget; så den valgmulighed var væk. Sådan kunne der nævnes en række eksempler, og derfor bliver tendensen, som hr. Tommy Dinesen sagde før, i praksis den, at meldingerne går ud på, at der sker en centralisering i øjeblikket, at den går stærkt, og at den fortsætter, hvis ministeren fortsætter den linje, ministeren er startet på.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Nu må jeg sige til hr. Stavad, at det jo ikke var regeringen, der fandt på reduktionen af bloktilskuddene. Det var, som hr. Stavad ved, den tidligere regerings tankegang. Det synes jeg hører med til vurderingen af den salve, jeg fik lige før.

[Indenrigsministeren]

Det er ikke teori, vi taler om her. Netop fordi regeringen og jeg lægger overordentlig stor vægt på, at de besparelser, som skal ske rundt omkring, sker så nuanceret som muligt, har vi for det første ikke påbudt noget tidspunkt, hvor kommunerne skulle indsende deres budgetter, idet vi gerne vil give dem så lang tid som overhovedet muligt til at vurdere disse ting, så besparelserne kan foregå på en rimelig måde.

Der er altså tale om en politisk vurdering i den enkelte kommune af, hvordan man vil foretage de besparelser, man skal ud i. Derfor bliver vi nødt til at sige, at vi ikke herindefra kan styre, hvor det er, man lægger sine besparelser, på anden måde, end at man kan give nogle lempelser af standarder og krav og normer herfra og så håbe på, at kommunerne tænker sig grundigt om, hvad de naturligtvis gør, når de foretager disse besparelser.

Jeg vil godt sige to ting. Jeg ved og lægger megen vægt på, at undervisningsministeren er meget langt inde også i dette her med, hvordan man kan bevare de mindre samfund også på skole- og fritidsområdet. Desuden har vi inden for sygehusområdet noget på bedding. Som hr. Stavad sikkert også ved, arbejder vi meget med omstillingsprocesser, og i forbindelse med den nye planrunde, der skal køre nu fra næste måned, vil vi skrive ud til amtskommunerne om, hvilke muligheder der kan og skal være for omstilling. Jeg har desuden bebudet, at vi vil lave en omstillingskonference for sygehusvæsenet, sådan at vi måske kan give nogle ideer til amtskommunerne om, på hvilken måde man kan spare på nogle af enhederne og til gengæld få nogle penge tilbage, om jeg så må sige, til de små enheder, så der ikke skulle være det incitament til at gøre det nemmeste, nemlig at lukke de mindre samfund, som vi er enige om ikke er hensigtsmæssigt.

Stavad (S):

Ministeren ved udmærket, at den tidligere, socialdemokratiske regerings forslag var af en helt anden størrelsesorden end det, ministeren gennemførte. Ministeren ved også, at socialdemokratiske regeringer altid har foretaget disse ting i nær sammenhæng og i nært samarbejde med Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen osv. Det glemte

ministeren, og det er måske noget af det, der giver resultatet nu.

Så siger ministeren også, at det er en politisk vurdering, der må foretages i den enkelte kommune. Jeg er ganske enig i, at disse ting, når de skal ske, skal ske så nær på som overhovedet muligt. Men summen af det, der foreligger fra ministeren, er altså – i hvert fald inden for det amt, jeg kender bedst, det nordjyske – at de kommuner, som i forvejen er hårdest presset, bliver frataget en række muligheder, skal forhøje skatteprocenten og har en stigende arbejdsløshed, bl.a. på grund af et stadig mindre anlægsbudget, hvis de overhovedet har noget tilbage.

Ministerens politik medfører altså, at kommunerne kommer ind i en ond cirkel, og derfor synes jeg, at ministeren burde tage disse problemer alvorligt i stedet for bare at affærdige dem, for det løser vi ingenting med. Vi har en fælles interesse i at få disse problemer klaret.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg synes ikke, jeg fik noget svar, men det kan jeg da godt forstå, for jeg kan nævne, at f. eks. en række små sygehuse er blevet nedlagt, nemlig i Storstrøms amt Maribo, i Vestsjællands amt Skælskør, i Fyns amt Kerteminde, og sådan kan man fortsætte. Skulle jeg remse alle skolerne op, tog det i hvert fald lang tid, og derfor vil jeg godt spørge igen, om ministeren vil fastholde, at de formidskede bloktilskud ikke har betydet, at man nedlægger skoler og mindre sygehuse.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg vil sige om det konkrete, at de eksempler, der bliver nævnt, uheldigvis for den argumentation, der fremføres, er startet, længe før regeringens reduktion af bloktilskuddene var inde i billedet. Det drejer sig om Kerteminde sygehus, og det drejer sig om Korsør. Så mener jeg, at vi har de ting på plads i hvert tilfælde.

Så vil jeg gerne understrege, at der er ingen, der har sagt, at den økonomiske situation, vi står over for, er en nem situation, hverken for folketinget, for regeringen eller for kommunerne, men kommunerne finansierer 50 pct. af de økonomiske midler, vi, om jeg så må sige, omsætter her i landet, og der-

[Indenrigsministeren]

for bliver kommunerne nødt til at være med til disse ting.

Det, vi kan gøre, er at lette kommunerne så meget som overhovedet muligt for snærende bestemmelser herindefra, og derfor er det et postulat fra hr. Stavads side, når han siger, at vi ikke tager situationen alvorligt. Jeg vil tillade mig at mene, at jeg tager den ganske alvorligt, om jeg så må sige. Jeg kommer så tæt på ude fra en kommune, at jeg godt ved, hvad dette drejer sig om.

Dohrmann (FP):

Nu bliver der spurgt, hvordan det vil gå med den planlagte politik. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ministeren tør give et bud på, hvordan det vil gå de små samfund, som bl. a. hr. Stavad nævner, hvis vi blot slentre videre, som vi har gjort de sidste år.

Stavad (S):

Jeg synes, at de afsluttende kommentarer her passende kunne være et citat af Brovsts borgmester, hr. Carl Nielsen, i Fjerritslev Avis lørdag den 29. januar, hvor hr. Carl Nielsen siger til avisen:

»Vi er de svage kommuner, som med forslaget gøres endnu dårligere stillet. Beskæres statstilskuddet som foreslået, vil der kun være én udvej: at hæve skatteprocenterne. Men stigningerne vil være så store, at det vil blive helt utåleligt for borgerne, og så er der kun ét alternativ, og det indebærer, at kommunerne sættes under administration.«

Jeg synes, det var en alvorlig tale fra en borgmester i en af de kommuner, som er hårdest presset.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Nu er en økonomisk situation som den, vi har, aldrig morsom for nogen, og derfor må jeg vel også sige, at jeg har megen forståelse for de udtalelser, som kommer fra nogle kommuner og fra nogle borgmestre. Men vi bliver altså nødt til – som jeg nu har sagt nogle gange – at trække på samme hammel her, og derfor må kommunerne også med.

Jeg vil også godt sige, at der stadig væk foreligger en politisk vurdering for kommunerne med hensyn til, hvor de skal spare, og netop fordi vi har så stor veneration for de små kommuner og deres notoriske problemer med det dårlige beskatningsgrundlag, har vi

lavet det lovforslag, som kommer frem i Folketinget, på den måde, at det tager bloktilskuddene efter beskatningsgrundlag.

Jeg vil godt sige, at jeg er egentlig glad for denne debat, for den viser, for mig i hvert tilfælde, at de svageste kommuner har nogle problemer, for vi hører jo også fra andre kommuner, som har et meget højere service-niveau, at de heller ikke synes, dette er spor morsomt, og debatten her kan måske så bidrage til en afbalancering af den debat, vi har kørende ude i landet i øjeblikket, både i Østdanmark og i Vestdanmark.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 580

4) Til *indenrigsministeren* af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvorfor diskriminerer indenrigsministeriet Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske ved at nægte foreningen godkendelse som udstationeringssted for civile værnepligtige på et tidspunkt, hvor der flere steder i landet er oprettet nye udstationeringssteder og der fra faglige organisationer og de civile værnepligtige selv er udtrykt ønske om nedlæggelse af eksisterende udstationeringssteder, hvor civile værnepligtige kan udsætte arbejdssøgende på det private arbejdsmarked for ubiligt konkurrence?«

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg vil gerne understrege meget kraftigt, at der ikke er nogen som helst tale om at diskriminere bøsser og lesbiske. Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske har flere gange søgt værnepligtsstyrelsen og indenrigsministeriet om oprettelse af en udstationeringsplads for civile værnepligtige i Landsforeningen, og repræsentanter for Landsforeningen var da også hos mig forleden dag for at drøfte netop dette spørgsmål.

Når jeg beklageligvis har måttet sige nej, er baggrunden herfor simpelt hen den, at det store fald i antallet af civile værnepligtige i de senere år har givet et betydeligt overskud af udstationeringspladser i næsten alle dele af landet, og så er det altså sådan, at de institutioner og organisationer, som allerede har indgået aftale med værnepligtsstyrelsen om udstationeringer, også er bekymrede over

[Indenrigsministeren]

denne situation, og vi kan ikke tage deres pladser fra dem.

At der enkelte steder i landet har været behov for at få oprettet nogle få udstationeringspladser, ændrer ikke ved det generelle billede, og jeg vil gerne igen meget stærkt understrege, at afslaget til Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske ikke er udtryk for diskrimination, så lidt som afslaget til mange andre organisationer, som kommer med lignende ansøgninger og har gjort det igennem de sidste år, er det.

Pelle Voigt (SF):

Jeg er glad for, at ministeren så klart og tydeligt, som hun gør det i sit svar, fremholder, at man ikke længere i indenrigsministeriet og værnepligtsstyrelsen har den holdning, som man havde, da de første ansøgninger i begyndelsen af 1970'erne blev indsendt fra Forbundet af 1948, hvor man jo fik den besked, at man ikke anså miljøet i Forbundet for at være velegnet for civile værnepligtige.

Alligevel forekommer ministerens svar mig besynderligt. Jeg vil gerne spørge, om det er sådan, at ministeren af værnepligtsstyrelsen f. eks. er blevet forholdsvis det brev, som værnepligtsstyrelsen fik tilsendt den 9. december fra Militærnægterforeningen, og hvori Militærnægterforeningen pegede på, at der ud af 750 udstationeringssteder i Danmark i 350 tilfælde er tale om, at nægterne udfører arbejde, som har fået fagforeningerne på de respektive arbejdsområder til at protestere mod nægternes tilstedeværelse. Jeg kan huske, at der, da jeg selv var militærnægter, var stor diskussion om en lang række udstationeringssteder, hvad der fik mange nægtere til at gå i lejr i stedet for, fordi man ikke ville tage arbejde fra andre folk, noget, som er meget vanskeligt. Hvis der rent faktisk, som Militærnægterforeningen peger på, foreligger protester i så stort et antal tilfælde, var det så ikke en idé for ministeren at prøve at se på, om ikke man skulle lave en omfordeling i det hele taget?

Så vil jeg også godt spørge, om ikke det forholder sig sådan, at man faktisk nogle steder i landet har oprettet en række nye pladser på det seneste, om det f. eks. ikke er sådan, at der i november 1981 var ca. 20 ubesatte pladser i Århus, og at man bare i oktober-november oprettede 3 nye udstatio-

neringssteder, dels i Randers, dels i Århusområdet.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det er korrekt, og det var netop det, jeg sagde i mit svar, at der i Århusområdet er oprettet pladser. Det har helt andre grunde, som hr. Pelle Voigt sikkert også ved. Spørgsmålet om nedlæggelse af lejren i nærheden af Århus er det helt eksakte problem, som bliver rejst, og det nævnte jeg også i mit første indlæg.

Jeg vil godt sige til hr. Pelle Voigt, at jeg i anledning af, at jeg nu har fået denne forespørgsel fra lesbiske og bøsser, har bedt om at få en helt konkret liste over, hvad det er for nogle steder, vi har udstationeringer, sådan at jeg kan foretage den vurdering, som hr. Pelle Voigt nævner. Det kan jeg give tilsagn om, for det har jeg altså allerede sat i værk.

Men jeg vil godt gøre opmærksom på, at der er indgået nogle aftaler med nogle organisationer, som jo altså også er afhængige af, at vi kan opfylde de forpligtelser, som vi har indgået aftale om, og derfor er det ikke helt så nemt, som hr. Pelle Voigt gør det til, men jeg er meget opmærksom på problemet.

Pelle Voigt (SF):

Dette svar fra ministeren glæder mig væsentligt mere end det første, for det betyder jo, at der er håb om, at der sker en udvikling i sagen.

Den hidtidige argumentation fra indenrigsministeriet og værnepligtsstyrelsen om, at der var mere end pladser nok mange steder i landet, har nemlig betydet, at nyttilkomne foreninger, som måske var mere værdigt trængende eller lige så værdigt trængende, slet ikke kunne komme i betragtning, før militærnægterantallet blev betragteligt større, så jeg må da sige, at jeg hilser meget velkommen, at ministeren nu går det igennem og prøver at foretage en samlet vurdering af, hvem der egentlig har brug for disse ting.

Jeg vil så gerne spørge ministeren, om hun i den vurdering vil tage henvendelsen fra Militærnægterforeningen med, hvori man peger på, at fagforeningerne en lang række steder faktisk mener, at militærnægterne i overensstemmelse med de aftaler, som er indgået mellem værnepligtsstyrelsen og de

[Pelle Voigt]

pågående udstationeringssteder, faktisk kommer til at udføre arbejde, som i hvert fald af de faglige organisationer opfattes som ubillig konkurrence over for de arbejdsløse, som ellers kunne have været ansat i institutionerne.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det er klart, at når man skal vurdere dette område, skal man tage det hele med, så det kan jeg give tilsagn om, ja.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 590

5) Til *justitsministeren* af:

Bjørn Elmquist (V):

»Har man i politiet oplysninger om antallet af narkomaner, der er indblandet i kriminalitet, herunder også anden kriminalitet end egentlige narkoforbrydelser, dvs. overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191?

Skriftlig begrundelse

Vi mangler stadig en koordineret narkotikapolitik i Danmark. De store narkoproblemer løses ikke blot ved at forøge politiets indsats over for narkotikaforhandlere. En narkotikapolitik må også gå ud på dels at undgå, at folk overhovedet bliver narkomaner, dels ved en mangeartet indsats at hjælpe dem, der allerede er afhængige af narkotika. I denne forbindelse er det af betydning at kende antallet af narkomaner, og her vil politiets viden om det rejste spørgsmål kunne give et fingerpeg om problemets omfang.

Bjørn Elmquist (V):

Inden ministeren får ordet til besvarelse af spørgsmålet, vil jeg godt drage nogle af de ting frem, som jeg har anført i spørgsmålets begrundelse for at forklare baggrunden for mit spørgsmål, og her starte med at fastslå, at vi desværre stadig væk mangler en koordineret narkotikapolitik i Danmark.

Når nu det er et spørgsmål, jeg retter til justitsministeren, skal jeg også tage anledning til at understrege, at jeg naturligvis ikke mener, at det er justitsministerens og politiets indsats alene over for narkohandlere og nar-

kokriminalitet, der kan løse problemet; der må en langt bredere indsats til. Men én af de ting, vi altid har savnet, når vi har drøftet narkopolitik, er en antydning af, hvor mange mennesker det drejer sig om. Man har i anden sammenhæng og med en anden minister, nemlig indenrigsministeren, drøftet, om man skulle gå ind i en egentlig registrering. Det er imidlertid slet ikke det spørgsmål, jeg her ønsker at rejse, men kunne man måske få et fingerpeg fra justitsministeren om, hvorvidt man i politiet ved opklaringen af diverse forbrydelser har oplysninger, som vi kan bruge i denne sammenhæng for at få at vide, hvor mange mennesker det drejer sig om?

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Desværre må jeg besvare hr. Bjørn Elmquists spørgsmål med et nej. Sådanne oplysninger har vi ikke.

Politiet registrerer selvfølgelig begået og opklaret kriminalitet, og politiet kan ikke undgå at blive bekendt med, at mange sigtede er stofmisbrugere; det gælder jo også det tilfælde, hvor der ikke direkte er tale om narkokriminalitet. Vi ved fra alle sager, både den voldsomme kriminalitet, drab og tilsvarende sager og de mindste butikstyverier o.lign., at det ofte er stofmisbrug, der er baggrunden for de kriminelle handlinger, men vi har ikke nogen egentlig statistik eller sådanne oplysninger, som hr. Bjørn Elmquist spørger om.

Jeg har talt med rigspolitechefen om spørgsmålet, og han har oplyst, at det teoretisk vil være muligt at fremskaffe nogle oplysninger af den art, der spørges om, fra det centrale EDB-kriminalregister, men det vil forudsætte en programændring i registeret, og jeg har ikke i dag nogen endelig vurdering hverken af omkostningerne eller af de praktiske problemer i forbindelse med fremskaffelsen af en sådan programændring. Men det står fast, at opgaven i hvert fald i princippet kan løses, hvis der skulle være et stærkt ønske om det.

Til slut vil jeg sige, at jeg naturligvis kun kan være enig med hr. Bjørn Elmquist i, at narkomisbrug og den kriminalitet, som det afstedkommer, er et væsentligt samfundsproblem, som må imødegås både med behandlingsmæssig og med politimæssig indsats.

Bjørn Elmquist (V):

Tak til justitsministeren for svaret, selv om det jo ikke frembragte de konkrete oplysninger, jeg havde ønsket. Jeg vil godt bede ministeren om ved en senere lejlighed, måske over for retsudvalget eller på anden vis, at følge det op med oplysninger om, hvor meget det ville koste, og jeg vil også gerne bede ministeren – jeg ved ikke, om han allerede her kan præcisere det – forklare nærmere, om det vil være meget bekosteligt for fremtiden at sørge for, at der sker en central opsamling af disse oplysninger. Umiddelbart virker det ikke så voldsomt fordyrende, om man ved opklaringen og anmeldelsen af den slags forbrydelser, jeg havde nær sagt automatisk lod det tilflyde et centralt sted, så man dér kunne have et overblik, hvad fremtidige forbrydelser angik.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg vil selvfølgelig gerne tale med retsudvalget om spørgsmålet og skal også forinden foretage de undersøgelser, der er nødvendige for at kunne give oplysninger i retsudvalget. Jeg kan måske også dér få nærmere at vide, om det, hr. Bjørn Elmquist var inde på i sit første spørgsmål, nemlig oplysning om antallet af stofmisbrugere, er det, der samtidig har interesse. Det må jeg tale med min kollega indenrigsministeren om, for det er jo indenrigsministeriet, der har registre over stofmisbrugere, og vi ved jo alle, at der heldigvis er mange stofmisbrugere, der ikke er i politiets register, fordi de ikke har begået kriminalitet eller i øvrigt været i kontakt med politiet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 591**6) Til undervisningsministeren af:****Halvgaard (FP):**

»Med hvilken begrundelse afviser ministeren Københavns amtsråds ønske om at begrænse gymnasiekapaciteten ved nedlæggelse af et gymnasium, og er det korrekt som oplyst i en artikel i Politiken den 30. januar under overskriften »Slagsmål om lukning af statsgymnasium«, at ministeren har udtalt, at der ikke skal nedlægges gymnasier, så længe der er søgning nok?«

Skriftlig begrundelse

I henhold til tidligere udtalelser fremsat af undervisningsministeren synes ovenstående i klar modstrid med indholdet i disse udtalelser.

Halvgaard (FP):

Undervisningsministeren har ved flere lejligheder givet udtryk for ønsket om, at uddannelseskapaciteten skal være i overensstemmelse med uddannelsesbehovet, og det har ministeren klart tilkendegivet bl.a. i forbindelse med en indskrænkning af seminariekapaciteten ved nedlæggelse af seminarier og også ved at indskrænke uddannelsen af gymnasielærere.

Det forbavsede mig derfor, da jeg i Politiken den 30. januar under overskriften »Slagsmål om lukning af statsgymnasium« læser, at undervisningsministeren ikke ønsker et gymnasium i Københavns amt nedlagt. Jeg vil derfor gerne bede ministeren om på baggrund af den artikel at begrunde sit standpunkt, og samtidig vil jeg også gerne bede ministeren uddybe sin udtalelse om, at der ikke skal nedlægges gymnasier, så længe der er søgning nok.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Som det anføres i begrundelsen for spørgsmålet, har den tidligere undervisningsminister fremsat en pressemeddelelse af 6. maj sidste år vedrørende gymnasiesituationen i det nordøstlige København. Den daværende minister sagde da vedrørende Ordrup gymnasium, at en eventuel beslutning om nedlæggelse ville blive udskudt, og at en eventuel beslutning herom først ville blive truffet, hvis gymnasiet i et givet år ikke søges af mindst 80 egnede elever til første gymnasieklasse, og hvis der ikke er behov for at flytte ansøgere dertil fra andre gymnasier.

Dermed er der så at sige etableret en selvudløsende mekanisme, idet mangel på elever absolut vil kunne udløse gymnasienedlæggelse, men det er samtidig slået fast, at så længe der er en søgning på tre fyldte, oven i købet stopfyldte, klasser, kommer vi ikke og nedlægger seminarieret – undskyld, gymnasiet. Hvad hovedet er fuldt af, løber munden let over med.

Jeg vil gerne sige, at jeg fuldt ud tilslutter mig den beslutning, der dengang blev truffet.

[Undervisningsministeren]

Den blev også truffet i samarbejde med den daværende opposition, og det vil sige, at jeg slet ikke nogen mulighed har for at se bort fra den beslutning, der dengang blev truffet.

Men jeg er enig med spørgeren i, at på længere sigt bliver der sandsynligvis overkapacitet i hovedstadsområdet, og at det kan føre til beslutninger. Vi skal blot ikke træffe disse beslutninger, før elevmangelen indtræder.

Halvgaard (FP):

Jeg vil gerne sig tak for svaret, men på baggrund af det faldende elevtal – det falder jo fra 700.000–800.000 ned til 500.000–600.000 i løbet af en halv snes år – vil jeg gerne spørge ministeren, om han har planer om eventuelt at stoppe noget af det gymnasiebyggeri, som foregår, og om ministeren eventuelt har planer om virkelig at kulegrave behovet for gymnasier frem i tiden, på samme måde som vi har kulegravet behovet for seminarier.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Regeringen har ingen planer om at hindre adgangen til gymnasiet for alle egnede ansøgere, og derfor er der stor usikkerhed med hensyn til, hvor mange der vil melde sig. Man kan altså ikke være sikker på, at gymnasietilgangen falder svarende til faldet i ungdomsårgangene.

Endvidere skal man være opmærksom på, at gymnasierne kører med meget stor overbelægning, og man skal være opmærksom på, at gymnasierne er meget store, at de har flere spor, end de overhovedet er bygget til, så af disse grunde mener jeg ikke vi kan være helt sikre på, hvordan behovet vil udvikle sig.

Med hensyn til de byggerier, der er i gang, kan jeg garantere for, at der ikke startes gymnasiebyggerier i dette område for statens, for undervisningsministeriets, midler. Hvis spørgeren tænker på Nordsjællands gymnasium, vil jeg gøre opmærksom på, at både byggeriet, renteudgifter og lejeudgifter er undervisningsministeriets budget uvedkommende, og hvad angår driftsudgifterne, sker der jo refusion fra amtet. Frederiksborg amt har godkendt bygningen af dette private gymnasium og har tilmed – så vidt jeg forstår – lovet at betale 15 pct. af skolepengene; derfor er det vanskeligt for mig, hvis budgetter ikke

rammes af det, at gøre mig klogere end Frederiksborg amt, hvis budgetter bliver ramt af det. Men i Frederiksborg amt vil man selvfølgelig sige, at en elev jo ikke vil blive dyrere af at gå det ene sted end det andet sted, og at der ikke bliver flere elever ved denne foranstaltning, samt at nogle af nabogymnasierne endog er meget store med virkelig mange parallelle hold. Derfor kan jeg forstå ved at læse dagspressen, at man i amtet ikke har den store nervøsitet ved dette gymnasium, hvis anlægsudgifter altså er undervisningsministeriet uvedkommende.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 593

7) Til *miljøministeren* af:

Maisted (FP):

»Er de smags- og lugtstoffer, der tilsættes naturgassen, optaget på positivlisten for levnedsmidler?«

Skriftlig begrundelse

Den daglige dosis af de tilsatte smags- og lugtstoffer til naturgassen må virke på brugerne på samme måde som indtagelsen af fødevarer tilsat de samme stoffer.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Miljøstyrelsen har oplyst, at det lugtstof, der tilsættes naturgassen, er en svovlholdig kulbrinteforbindelse, tetrahydroteofen, med en meget gennemtrængende lugt. Det tilsættes derfor i meget små mængder, ca. 20 mg pr. m³ gas. Formålet med lugtstoffet er, at det omgående skal røbe utætheder i rørsystemet, åbentstående gashaner o. lign., og lugten er så gennemtrængende, at forbrugeren ikke kan ignorere faresignalet og derfor ikke vil blive påvirket af det i længere tid. Lugtstoffet skal i øvrigt godkendes af Danmarks Gasmateriel Prøvning. Det er en styrelse under ministeriet for offentlige arbejder, og Danmarks Gasmateriel Prøvning stiller bl. a. følgende krav: lugtstoffet må ikke udsætte personer eller materialer, hverken direkte eller i forbindelse med gassens forbrænding, for skadelige påvirkninger.

Tetrahydroteofen er ikke optaget i levnedsmiddelinstitutets positivliste, da det ikke

[Miljøministeren]

anvendes som tilsætningsstof til levnedsmidler.

Maisted (FP):

Jeg takker ministeren for svaret. Det ville selvfølgelig også have undret mig meget, hvis man havde ladet en svovlholdig forbindelse indgå i en positivliste for levnedsmidler, men det undrer mig, at man har valgt et sådant stof, da man jo har gjort alt for at rense naturgassen bl. a. for svovlholdige forbindelser netop under henvisning til, at det kunne være et skadeligt stof, og så tilsætter man det for at advare brugeren af naturgas af forskellige grunde, både mod at blive helbredsmæssigt skadet og kvalt, og hvad ved jeg. Det synes jeg virker temmelig modstridende. Og 20 mg pr. m³ kan jo blive til adskillige kilo, før den samlede naturgasmængde er leveret til den danske forbruger. Men jeg er glad for ministerens svar, som jeg ikke synes man kan ignorere, når vi samtidig har andre behandlinger af levnedsmiddelstoffer, hvor man især fra venstrefløjnen her i folketinget taler temmelig meget imod tilsætningsmidler, der er ufarlige. Her får vi altså at vide, at den danske forbruger – daglig selvfølgelig – må blive udsat for et tilsætningsmiddel, man ikke kunne drømme om at anvende i andre sammenhænge. Jeg takker ministeren for svaret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 594

8) Til *energiministeren* af:

Maisted (FP):

»Hvor stor en skatteyderfinansieret egenkapital og hvor stort et lånebehov har D.O.N.G. A/S i dag, og hvor stor en forrentning af egenkapital regner D.O.N.G. A/S med, og hvornår regner D.O.N.G. A/S med at være gældfri?«

Skriftlig begrundelse

De stærkt faldende oliepriser må have ændret D.O.N.G. A/S' tidligere driftsøkonomiske beregninger.

Energiministeren (Enggaard):

Hr. Maisted har jo tidligere lovet, at han ville stille mindst ét spørgsmål om ugen ved-

rørende D.O.N.G., og hr. Maisted har ikke svigtet sit løfte. Jeg skal meget gerne besvare dette spørgsmål, som hr. Maisted har stillet vedrørende egenkapitalforhold og lånebehov m.v. for D.O.N.G.

D.O.N.G. A/S' egenkapital til naturgasformål udgør i alt 910 mill. kr. På basis af de beregninger, der ligger til grund for naturgas-selskabernes fællesanmeldelse af priser til gas- og varmeprisudvalget af 4. august 1982, har D.O.N.G. A/S oplyst, at selskabets forventede maksimale lånebehov beløber sig til 16 mia kr. Den forventede forrentning af egenkapitalen er 18 pct. p.a., og fremmedkapitalen forventes at være tilbagebetalt i 1998.

Grundlaget for disse oplysninger er udarbejdet i august 1982. De indenlandske oliepriser er på nuværende tidspunkt højere end på beregningstidspunktet.

Jeg vil gerne understrege, at konsekvenserne af eventuelle fald i olieprisen modereres af, at gaskøbsprisen, der reguleres med olieprisudviklingen, ligeledes falder. Endvidere er det væsentligt at bemærke, at naturgasprojektet har en levetid på i hvert fald 30 år. Kortvarige udsving i olieprisen indgår derfor ikke i økonomiberegningerne. Disse beregninger baseres derimod på olieprisernes forventede udvikling over projektets løbetid.

Ved vurderingen af D.O.N.G. A/S' finansieringsbehov bør man endvidere være opmærksom på, at såvel det internationale som det indenlandske renteniveau og dermed D.O.N.G. A/S' finansieringsomkostninger er faldet siden august 1982.

Maisted (FP):

Jeg takker ministeren for svaret. Jeg har et enkelt tillægsspørgsmål, idet jeg godt vil have belyst situationen i dag, som jeg har bedt om det i mit spørgsmål. Hvor stort et beløb er der optaget som lån i dag i forhold til egenkapitalen, og hvor stort et beløb er der anvendt til investeringer på nuværende tidspunkt? For at anskueliggøre for ministeren, hvor jeg vil hen, kunne man jo forestille sig, at man havde brugt noget nær halvdelen af sin egenkapital, og at man eventuelt havde belastet firmaet med en lånoptagelse på nuværende tidspunkt af et beløb, der langt overstiger egenkapitalen, og at man havde anvendt midler til nedlæggelse af rør, der giver en samlet værdi, der langt overstiger

[Maisted]

egenkapitalen. Hvis D.O.N.G. derfor i dag blev likvideret, ville det stå som en kraftig skyldner, og det ville skatteyderne så komme til at betale.

Energiministeren (Enggaard):

Jeg har søgt, så godt jeg kan, at svare på det, som har været formuleret i hr. Maistedes spørgsmål. Hvis jeg er gået forkert af hr. Maistedes intentioner med spørgsmålet, beklager jeg det naturligvis, men jeg vil være forsigtig med her i en mundtlig redegørelse at gå ind på nogle tal, som jeg ikke har med mig. Det tror jeg hr. Maisted umiddelbart vil forstå. Jeg vil dog gerne ved lejlighed – enten ved et nyt spørgsmål eller i udvalget – komme ind på de ting, som hr. Maisted spørger om, men jeg beder om forståelse for, at jeg ikke her på mig har nøjagtig de tal, som hr. Maisted spørger efter.

Maisted (FP):

Ja, det kunne jeg selvfølgelig ikke rigtig sige tak for. Som ministeren ved, har han haft mulighed for at sætte sig ind i de tal for længe siden. Der er jo stillet spørgsmål i energiudvalget, der belyser nøjagtig den samme problemstilling, så jeg var ikke klar over, at det kunne komme bag på ministeren, at vi stiller et sådant spørgsmål på nuværende tidspunkt.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Steffensen: spm. nr. S 473

Birthe Hansen: spm. nr. S 527

Dohrmann: spm. nr. S 538 og S 573

Dræbye: spm. nr. S 539

Mogens Voigt: spm. nr. S 541

Henning Jensen: spm. nr. S 542

Askjær Jørgensen: spm. nr. S 543, S 544 og S 549

Waldorff: spm. nr. S 545 og S 546

Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 548

Alice Faber: spm. nr. S 550

Steen Folke: spm. nr. S 551

Sonja Mikkelsen: spm. nr. S 560

Spm. nr. S 473

Til *miljøministeren* (12/1 83) af:

Steffensen (KrF):

»Finder ministeren, at myndighedernes beredskab i forbindelse med brande på industrivirksomheder er tilstrækkeligt effektivt?»

Begrundelse

Under branden på virksomheden Sadofoss i Fredensborg for nylig blev der udviklet dampe, som var sundhedsfarlige for beboerne i området. Den diskussion, der har været efter branden, har givet anledning til tvivl om, hvorvidt myndighederne ved sådanne brande er tilstrækkeligt rustede til at sikre befolkningen.

Besvarelse (1/2 83):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»I begrundelsen for spørgsmålet henvises til branden på Sadofoss den 9. januar 1983. Ved denne brand blev der udviklet bl.a. salt-syredampe.

Ved sådanne uheld er det både i henhold til brandloven og efter miljøstyrelsens vejledning nr. 8/1974: »Beredskab ved uheld med farlige stoffer på landjorden« brandvæsenet, der indsættes.

Det overordnede ansvar for, at kommunerne opfylder deres forpligtelser i henhold til brandloven, påhviler i sidste instans statens brandinspektion og justitsministeriet.

Om uheldet på Sadofoss kan i øvrigt oplyses, at en beboer i nærheden af fabrikken alarmerede politiet, som på sædvanlig måde alarmerede brandvæsenet. Endvidere alarmerede virksomheden politiet, efter at virksomhedens ledelse var blevet ringet op af en anden beboer i området.

Brandinspektøren indsamlede oplysninger på virksomheden om den kemiske reaktion, der var sket, herunder oplysninger om, hvilke stoffer der ved branden blev udsendt til omgivelserne.

[Miljøministeren]

Der blev bl.a. dannet sod og saltsyre ved branden, og på denne baggrund blev det besluttet, at der skulle gives meddelelse til beboerne i Fredensborg om, at de skulle holde sig indendørs.

Meddelelsen blev givet ved politiets højttalervogne og via Danmarks Radio. Efter at branden var slukket, blev udgangsforbudet ophævet via Danmarks Radio.

Der er ikke af politiet udarbejdet en speciel beredskabsplan for virksomheden Sado-foss, men ulykker af den foreliggende art er dækket af politiets generelle katastrofeplanlægning. Selv har virksomheden et driftsværn.

På baggrund af de foreliggende oplysninger har miljøstyrelsen ingen bemærkninger til myndighedernes indsats i forbindelse med uheldet den 9. januar 1983.

Det kan i øvrigt oplyses, at der under arbejdsministeriet er nedsat et ekspertudvalg om betydelige risici i forbindelse med anvendelse, produktion, oplagring m.v. af farlige stoffer. I udvalget deltager foruden arbejdsministeriet bl.a. repræsentanter fra justitsministeriet, industriministeriet og miljøministeriet samt teknisk sagkyndige. Udvalgets arbejde er først og fremmest et kortlægningsarbejde, hvorunder man skal søge at fastlægge kriterier for og opstille lister over »betydelige risici«, identificere de konkrete tekniske anlæg og processer, der er forbundet med »betydelige risici«, samt vurdere, hvilke oplysninger myndighederne bør være i besiddelse af i relation til den forebyggende indsats og beredskabsplanlægningen centralt som lokalt.«

Spm. nr. S 527

Til *socialministeren* (20/1 83) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren indføre dispensationsordning for 9-måneders reglen i henhold til bistandslovens § 37, stk. 4, for de modtagere af laveste invalidepension, der indtil nu har fået supplerende hjælp efter samme lov, da de ellers må imødesee at skulle overgå til enkepension eller førtidig folkepension?«

Begrundelse

De modtagere af laveste invalidepension, der får supplerende hjælp efter bistandslo-

ven, kan få det efter § 43 eller § 37, stk. 4, og det er de mennesker, der modtager ydelsen efter sidstnævnte paragraf, dette spørgsmål drejer sig om, idet de rammes af 9-måneders reglen. Man kunne så forestille sig, at disse automatisk overførtes til § 43, men det kan ikke lade sig gøre, fordi supplerende hjælp efter § 43 bliver bevilget efter indstilling til revaliderings- og pensionsnævnet.

Besvarelse (2/2 83):

Socialministeren (Palle Simonsen):

En eventuel indførelse af en dispensationsmulighed fra 9 måneders reglen i bistandslovens § 37, stk. 4, ville kræve lovændring.

Der er efter indførelsen af 9-måneders reglen fortsat mulighed for at yde en supplerende hjælp til personer, der modtager laveste invalidepension.

Når der er ydet hjælp efter § 37 i en sammenhængende periode på 9 måneder, kan den samlede hjælp ikke overstige det beløb, der kan udbetales personer, som får hjælp efter § 43. Den laveste invalidepension udgør med gældende satser for en enlig 1.898 kr. pr. måned, mens beløbsgrænsen for en enlig i § 43, stk. 1, er 3.044 kr.

Herudover kan det sociale udvalg – uden at det kræver godkendelse af revaliderings- og pensionsnævnet – forhøje hjælpen efter stk. 1 til dækning af boligudgifter, der ikke kan afholdes efter stk. 1, såfremt en billigere bolig ikke kan skaffes.

Endelig kan der undtagelsesvis med godkendelse af revaliderings- og pensionsnævnet ydes en forhøjet løbende hjælp til dækning af andre særlige udgifter.

Spm. nr. S 538

Til *miljøministeren* (24/1 83) af:

Dohrmann (FP):

»Vil ministeren sørge for, at russerne får tilsendt en regning for de udgifter, Danmark har haft i forbindelse med faren for, at den atomdrevne, sovjetiske spionsatellit skulle styrte ned her i landet?«

Begrundelse

Uanset hvilket land der udsætter andre nationer for at få deres radioaktive affald i hovedet, bør det naturligtvis være således, at

[Dohrmann]

forureneren betaler. Ikke alene for de ulykker, der eventuelt forårsages, men også for de foranstaltninger, der træffes for imødegåelse heraf.

Jeg forventer derfor, at ministeren fører nøje kontrol med alle udgifterne og, når den endelige regning foreligger, sender den til Moskva.

Besvarelse (2/2 83):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

I konvention af 27. januar 1967 om principper for staters virksomhed ved udforskning og udnyttelse af det ydre rum, herunder Månen og andre himmellegemer, er det i art. 7 som almindeligt princip fastslået, at en stat, der opsender kunstige himmellegemer, er ansvarlig for skade, som disse forvolder.

Ved konvention af 29. marts 1972 om folkeretligt ansvar for skader forvoldt af rumgenstande er der sket en præcisering af det ovennævnte ansvar. Ifølge konventionens art. 2 er den opsendende stat objektivt ansvarlig for skader, som dennes rumgenstand forårsager på genstande på Jorden eller på flyvemaskiner i luften. Konventionen er tiltrådt både af Danmark og Sovjetunionen.

I forbindelse med Cosmos 1402s nedstyrtning forvoldtes imidlertid ikke skade på dansk territorium, og der foreligger således ikke en skadesituation, hvilket ville være forudsætningen for et erstatningskrav.

Da der således ikke er folkeretligt grundlag for et erstatningskrav, er det derfor ikke min hensigt at rette henvendelse til Sovjetunionen med anmodning om afholdelse af udgifter i forbindelse med det danske beredskab.

Spm. nr. S 539

Til *miljøministeren* (24/1 83) af:

Dræbye (RV):

»Vil ministeren foranledige en hurtig bearbejdning og vurdering af de undersøgelser, der i denne vinter foretages af konsumfisk fra Nordsøen ud for hofde 42 (Cheminovas affaldsdepot)?«

Begrundelse

I et svar i folketingets spørgetid til Gade (SF) oplyste ministeren, at der i denne vinter

ville blive gennemført undersøgelse af konsumfisk fanget ud for Cheminovas affaldsdepot ved hofde 42. Af ministerens svar fremgik også, at der gik et halvår imellem sommerundersøgelsen og vurderingen af resultaterne.

Meningen med spørgsmålet er at søge afklaret, om ministeren vil søge bearbejdning og vurdering af vinterundersøgelserne fremskyndet så meget som muligt, således at perioden med usikkerhed bliver mindst mulig.

Besvarelse (1/2 83):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har bedt statens levnedsmiddelinstitut om at oplyse mig om, hvordan arbejdet med bearbejdning og vurdering af vinterundersøgelserne af fisk fra farvandene omkring Harbør Tange er tilrettelagt. Instituttet oplyser følgende, hvortil jeg kan henvise:

»I slutningen af december måned er der af fiskerimyndighederne indsamlet en del fisk i Nissum Bredning til brug for undersøgelserne.

Vejrforholdene har imidlertid endnu ikke tilladt indsamling af fisk i Vesterhavet, men indsamlingen vil ske, så snart det bliver muligt.

I de planlagte undersøgelser stiles der mod at undersøge ca. 70 prøver indeholdende flere fisk. Disse udtages først og fremmest i Vesterhavet umiddelbart ud for Cheminova og fra den vestlige del af Nissum Bredning, men også i den udstrækning, det kan lade sig gøre, fra lidt fjernere prøveudtagningssteder.

Fra hver prøvestation i Vesterhavet udtages så vidt muligt rødspætter, skrubber og torsk, og fra Nissum Bredning udtages rødspætter og skrubber, men også andre fiskearter kan indgå i undersøgelsen.

Efter udtagning sendes prøverne til analyse på Esbjerg Landsdelslaboratorium. Her analyseres alle prøverne for indhold af kviksølv. De prøver, der er udtaget i Vesterhavsområdet ud for Cheminova samt i den vestlige del af Nissum Bredning, analyseres desuden for et antal organiske kemikalier, bl.a. de såkaldte organiske fosforforbindelser samt paranitrofenol, der er udvalgt blandt de kemikalier, der af miljøstyrelsen er oplyst at forekomme som forureninger i området. De organiske fosforforbindelser omfatter 8 egentlige fosforholdige insekticider og 8 mel-

[Miljøministeren]

lemprodukter eller omdannelsesprodukter fra fremstillingen heraf. Hver prøve bliver analyseret to gange. Påvises usædvanligt indhold, dvs. højt indhold eller forekomst af andre organiske stoffer end de nævnte, gentages analyserne på statens levnedsmiddelinstitut.

Der forestår derfor et større analytisk undersøgelsesarbejde, men præcist hvor stort, og hvor lang tid det vil tage, vil afhænge af det antal af prøver, det er muligt at fremskaffe, og om der i analysearbejdet viser sig forhold, der kræver en dyberegående undersøgelse.

Såvel Esbjerg Landsdelslaboratorium som statens levnedsmiddelinstitut tillægger analysearbejdet høj prioritet.

Under analysearbejdet på Esbjerg Landsdelslaboratorium orienterer landsdelslaboratoriet løbende statens levnedsmiddelinstitut såvel telefonisk som skriftligt om foreliggende analyseresultater. Institutet informerer desuden løbende fiskeriministeriets industritilsyn om resultaterne.

Efter at samtlige analyser er foretaget, udarbejder landsdelslaboratoriet en samlet rapport herom. Rapporten sendes til endelig vurdering til medlemmerne af den ekspertgruppe, der er nedsat under fiskeriministeriet.

Den ovenfor nævnte løbende informationsudveksling sikrer imidlertid, at der meget hurtigt kan gribes ind, såfremt det skulle vise sig påkrævet, dvs. også før den endelige rapport og vurdering af analyserne foreligger.

På baggrund af de oplysninger, jeg har fået fra statens levnedsmiddelinstitut, finder jeg, at undersøgelsesarbejdet er tilrettelagt på en fuldt betryggende måde.

Jeg har bedt instituttet om at underrette mig, hvis der under undersøgelsesarbejdet fremkommer resultater, som kan ændre ved den hidtidige vurdering af forholdene i området.

Spm. nr. S 541

Til *justitsministeren* (25/1 83) af:

Mogens Voigt (FP):

»Vil ministeren lave en ændring af bekendtgørelse nr. 142 af 14. april 1977, således at cykel-, knallert- og motorcykelforhandlere ikke straffes for andres ulovligheder?«

Begrundelse

I henhold til § 68, stk. 3, og § 118, stk. 3, i færdselslov nr. 287 af 10. juni 1976 har justitsministeriet udsendt den i spørgsmålet nævnte bekendtgørelse, som omhandler forhandling af særligt hastighedsøgende udstyr (»tuningsdele«), der kan anvendes til knallerter.

Det har nu vist sig i praksis, at forhandlede, som har deres hovedsalg af udstyr til motorcykler beregnet til banekørsel, bliver tiltalt rask væk af politiet, fordi de solgte dele i nogle situationer bliver anvendt af køber til montering på knallerter, som kun må fremføres med en hastighed af 30 km/t.

En forhandler kan jo ikke på nogen rimelig måde sikre sig mod, at købte dele bliver anvendt ulovligt, sådan som de nugældende regler er.

Det ville derfor være hensigtsmæssigt, hvis der kunne laves en ændring af bekendtgørelsen, således at køber skulle skrive under på tro og love på en særlig blanket på, at det købte kun vil blive anvendt til banekørsel.

Som det er nu, vil en motocrossforhandler ofte blive udsat for, at dele til motocrosscykler, som han sælger i god tro, bliver anvendt ulovligt. Dette skader forhandleren og de mange ærlige motocrossudøvere, som blot stille og roligt dyrker deres sport.

F.eks. er der mange dele fra en 80 cc. motocrosser, som kan monteres på en 50 cc. knallert og dermed fremføre knallerten med større hastighed end den tilladte.

Dette har man til en vis grad fået bremset ved, at Ungdomsringens Landsforening ved en cirkulæreskrivelse af 2. januar 1978 har fået eneret på at formidle udstyr til baneknallerter ved oprettelse af et centralt depot, men det forhindrer ikke de situationer, jeg her har fremdraget. En forhandler kan aldrig sikre sig, at køber ikke bruger de købte dele ulovligt. Derfor må forhandlere af baneudstyr til banecykler over 50 cc. på en eller anden måde kunne fritages for ansvar.

Den af mig foreslåede måde med en særlig blanket kunne være en mulighed, som jeg håber ministeren vil være positiv over for.

For god ordens skyld skal jeg gøre opmærksom på, at jeg kender samtlige udsendte cirkulærer og skrivelser i sagen og har kendskab til byretsdommen fra Haderslev samt den efterfølgende landsretsdom.

[Mogens Voigt]

Desværre er der intet af indholdet, som hjælper den ærlige og selvstændige forhandler. Han bliver konsekvent straffet med bøder, når det konstateres, hvor konfiskerede tuningsdele er købt.

Denne situation er uholdbar.

Besvarelse (2/2 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ved justitsministeriets bekendtgørelse nr. 142 af 14. april 1977 om forbud mod forhandling af særligt hastighedsøgende udstyr (»tuningsdele«), der kan anvendes til knallert, indførtes et generelt forbud mod forhandling af tuningsdele. Formålet hermed var at etablere en effektiv begrænsning af anvendelsen af tunede knallerter. Ordningen er ud over de rent færdselssikkerhedsmæssige grunde tillige begrundet i almindelige ordensmæssige hensyn.

I januar 1978 har justitsministeriet tilladt den i begrundelsen for spørgsmålet nævnte ordning, hvorefter den organiserede motorsport (Ungdomsringen) får dispensationer fra det generelle forbud. Justitsministeriet lagde ved tilladelsen afgørende vægt på, at organisationen etablerede et omfattende kontrolsystem.

Den foreslåede ændring af bekendtgørelsen gennem indførelse af særlige erklæringer fra køberen vil efter justitsministeriets opfattelse åbne vid mulighed for omgåelse af det generelle forbud mod forhandling af tuningsdele.

Forud for udstedelsen af bekendtgørelsen af 1977 havde knallertbranchen tilsluttet sig, at der blev udstedt et generelt forbud. Justitsministeriet har ikke senere modtaget henvendelser fra branchen om eventuel ophævelse eller ændring af forbuddet.

Justitsministeriet finder på denne baggrund ikke for tiden grundlag for at ændre den nævnte bekendtgørelse.

Det tilføjes, at den endelige afgørelse om, hvorvidt forhandling af tuningsdele i de konkrete sager kan anses for strafbar, henhører under domstolene.

Spm. nr. S 542

Til *justitsministeren* (25/1 83) af:

Henning Jensen (S):

»Vil ministeren drage omsorg for, at de fornødne midler stilles til rådighed med hensyn til en bedre sikring af Horsens statsfængsel, således at der bremses op for den seneste tids talrige fangeundvigelse?«

Begrundelse

Der er i den senere tid gennemført et større antal undvigelse fra Horsens statsfængsel, som selvsagt har skabt en del uro i den lokale befolkning, men også stor bekymring hos fængselspersonalet.

Således udtaler overvagtimester E. Holst Pedersen den 24. januar 1983 til Horsens Folkeblad: »Jeg er frustreret over det her. Jeg føler mig til grin, fordi det kan se ud, som om vi ikke er vågne. Men det er det »døde værn«, det er galt med i fængslet. Celledørene kan brydes let op, tremmerne kan saves over, og det er nemt at bryde vinduerne i vaskeri og snedkeri op. Vi har påpeget det mange gange, men det koster penge at sikre fængslet.

Samfundet skal vide, at det koster penge at sikre fængslet tilstrækkeligt. I dag er det for nemt at komme ud,« siger Holst Pedersen.

Besvarelse (2/2 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som omtalt i spørgsmålet er der inden for de seneste måneder forekommet en række tilfælde af undvigelse over anstaltens ringmur. Efter undvigelse, der i slutningen af december 1982 fandt sted gennem fængslets yderdøre og over ringmuren, er anstaltsledelsen anmodet om at foranledige låsesystemet i yderdørene udskiftet. Udgiften andrager ca. 0,1 mill. kr.

I anledning af de seneste undvigelse over ringmuren har direktoratet for kriminalforsorgen den 25. januar 1983 anmodet statsfængslets ledelse om øjeblikkelig indstilling om, hvilke foranstaltninger der bør iværksættes med henblik på at forbedre anstaltens sikkerhedsmæssige forhold. Efter foreløbige oplysninger forventes der at fremkomme forslag bl.a. om udskiftning af anstaltens resterende låsesystemer, gennemførelse af en sikkerhedsmæssigt nødvendig overdækning af ringmuren eller dele deraf, etablering af elektroniske overvågningsanlæg på cellegange

[Justitsministeren]

m.v. Når man har modtaget indstillingen, vil denne blive gjort til genstand for en nærmere drøftelse med anstaltsledelsen, den tilsynsførende arkitekt og ingeniør m.v.

Justitsministeriet er – i det omfang kriminalforsorgens bevillinger muliggør det – indstillet på at gennemføre de påkrævede sikkerhedsforanstaltninger i statsfængslet i Horsens.

Spm. nr. S 543

Til *justitsministeren* (25/1 83) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Der har nu i en årrække været speciel og meget dyr sikkerhedskontrol ved alle danske indenrigslufthavne. Hvor mange terrorister har den skrappe kontrol pågrebet i løbet af de år, de nuværende kontrolsystemer har været i funktion?«

Begrundelse

Hvis ikke der fanges nogle terrorister, må det vel snart være på tide, at man ophører med at genere de rejsende indenlands med de irriterende kontrolfunktioner. I det mindste kunne man nøjes med stikprøvekontrol, men selvfølgelig burde kontrollen omgående helt ophæves.

Besvarelse (2/2 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Rigspolitichefen har over for justitsministeriet oplyst, at det i forbindelse med sikkerhedskontrollen i en række tilfælde er forhindret, at våben og andre farlige genstande er medbragt på fly. Der findes dog ikke i politiet nogen nærmere statistik herover.

Sikkerhedskontrollen i danske indenrigslufthavne gennemføres i øvrigt særlig af to grunde. Dels skal kontrollen og politiets tilstedeværelse sikre muligheden for en hurtig politimæssig indsats, hvor dette er påkrævet, dels skal sikkerhedskontrollen virke præventivt, således at danske indenrigslufthavne ikke fremtræder som egnede steder for iværksættelse af flykapringer m.v. Det forhold, at sikkerhedskontrollen ikke har medført anholdelse af personer, der f.eks. har planlagt en flykapring i en dansk indenrigslufthavn, kan efter justitsministeriets opfattel-

se således ikke ses som udtryk for, at kontrollen ikke har den tilsigtede effekt.

Der er efter justitsministeriets vurdering ikke for tiden anledning til at ophæve sikkerhedskontrollen, men spørgsmålet vurderes løbende såvel på nationalt som internationalt plan.

Spm. nr. S 544

Til *industriministeren* (25/1 83) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Agter ministeren at foreslå at ophæve egnsudviklingsloven nu, da også AKF (amtskommunernes og kommunernes forskningsinstitut) med bogen »Hvor flytter folk og virksomheder hen? Regional udvikling i amerikansk belysning« beviser, at man har skabt arbejdsløshedser i mange af de byer, hvorfra man med skatteydermidler har trukket industrier bort ved hjælp af egnsudviklingsloven?«

Begrundelse

Bogen, som er skrevet af Sven Illeris, fortæller rent faktisk, at egnsudviklingsloven er en gigantisk misforståelse.

Besvarelse (1/2 83):

Industriministeren (Stetter):

I den omtalte bog beskrives først nogle hovedtræk i USAs samlede befolknings-, erhvervs- og arbejdsmarkedsudvikling. Herefter gøres der rede for udviklingen i de forskellige landsdele samt i storbyregioner over for mindre byregioner og länddistrikter, og forklaringer herpå diskuteres. Derefter behandles den interne udvikling inden for storbyregionerne – centrale bydele over for forstæder. Som afslutning gøres der rede for, hvordan den fremtidige regionale udvikling må antages at forme sig, samt for, hvilke mål og påvirkningsstrategier der overvejes i forskellige politiske lejre i USA, og »det forsøges at drage en konklusion om deres relevans for danske forhold«.

Som det også er anført i bogen, »er amerikanske erfaringer naturligvis ikke uden videre gyldige her«. Konklusionerne vedrørende danske forhold indskrænker sig da også stort set til følgende: »Alligevel virker det mål om en beskæftigelsesforøgelse i den danske indu-

[Energiministeren]

Af beretningen fremgår, at med en tænkt situation med en række sammenfald af forhold, som alle virker til ugunst for kraftvarmeprojektet, fremkommer en intern forrentning på 9 pct. p.a., hvilket er den nedre grænse for rentable projekter. Medmindre alle disse forhold indtræffer, vil forrentningen blive større.

Med gennemførelsen af Elkrafts beslutning om opførelse af to kraftvarmeværker på 235 MW opnås en større fleksibilitet, end man ville opnå med udbygning med enheder på 350 MW, idet yderligere udbygning med kraftvarmeeffekt kan tilpasses eventuelt ændrede forudsætninger vedrørende det fremtidige el- og varmebehov.

Hvad angår de miljømæssige virkninger, indeholder beretningen en udtalelse fra miljøstyrelsen, hvoraf det bl. a. fremgår, at det set ud fra et miljøsynspunkt er fordelagtigt at udnytte elværkernes overskudsvarme til opvarmningsformål.

Miljøstyrelsen anfører endvidere, at det ikke er muligt på det foreliggende grundlag ud fra miljømæssige hensyn at udtale sig til fordel for én af de i beretningen omtalte strukturer, bortset fra at strukturer kendetegnet ved stor fleksibilitet vil være at foretrække. Miljøstyrelsen anbefaler, at der undersøges alternativer, hvor naturgas erstatter kul i decentrale kraftvarmeværker.

Det anses imidlertid ikke for realistisk ud fra økonomiske betragtninger, at naturgas indgår som primær energikilde i en kraftvarmeproduktion i hovedstadsområdet.

Jeg finder på denne baggrund ikke, at der er behov for undersøgelser af yderligere aspekter vedrørende den fremtidige kraftvarmeforsyning i hovedstadsområdet. Jeg vil i den forbindelse erindre om, at der vil blive foretaget en sædvanlig myndighedsbehandling af udbygningen med kraftvarmeværkerne, hvorunder en række hensyn skal tilgodeses.

Spm. nr. S 546

Til *energiministeren* (25/1 83) af:

Waldorff (VS):

»Vil ministeren tage initiativ til, at muligheden for at forsyne Storkøbenhavn helt eller delvis ved hjælp af små naturgasfyrede kraft-

varmeværker og/eller forskellige lokale energikilder belyses?«

Begrundelse

I beretningen fra energiministeriets arbejdsgruppe vedrørende kraftvarmeforsyning af hovedstadsområdet – den såkaldte Bülow-rapport – er gennemregnet en række varmeforsyningsstrukturer for hovedstadsområdet, der imidlertid glimrer ved at være næsten ens: de er alle kulbaserede og indeholder alle store kraftvarmeværker og en sammenhængende, centralt styret fjernvarmeforsyning for en stor del af hovedstadsområdet.

Disse strukturer er kun vurderet i forhold til en fortsættelse af den nuværende varmeforsyning i området. Derimod er der hverken gennemregnet små naturgasfyrede kraftvarmeværker eller en varmeforsyning baseret på lokale energikilder. Dette til trods for, at det gentagne gange – både i pressen og i svar fra ministeren – er mere end antydnet, at dette skulle være tilfældet.

En sådan varmeforsyning vil bl. a. af miljømæssige årsager samt af hensyn til mulighederne for at tilpasses ændrede forudsætninger (f. eks. ændrede prisrelationer, nedsat varmeforbrug, teknologisk nyudvikling m.v.) være langt mere hensigtsmæssig end den, der lægges op til i Bülowrapporten. Det kan i den forbindelse nævnes, at miljøstyrelsen i et bidrag til denne rapport anbefaler, at der også regnes på små naturgasfyrede kraftvarmeværker.

Besvarelse (2/2 83):

Energiministeren (Enggaard):

I beretningen fra energiministeriets arbejdsgruppe vedrørende kraftvarmeforsyning i hovedstadsområdet er der gennemregnet en række varmeforsyningsstrukturer.

Der er bl. a. gennemregnet en struktur, hvor transmissionsnettet opbygges lokalt i 4 systemer omkring de enkelte mindre kraftvarmeværker og uden samkøring af disse. Herved falder investeringerne i transmissionsnettet, men brændselsudgifterne stiger så meget, at det samlede resultat bliver ringere end med et samkørende system. Bl. a. på denne baggrund fandt arbejdsgruppen, at der er god økonomi i at sigte mod, at der etable-

[Industriministeren]

stri på 100.000 eller mere, som fra mange sider har været opstillet gennem en årrække, i lyset af de amerikanske erfaringer lidet realistisk, medmindre der sker en væsentlig nedsettelse af arbejdstiden.«

Bogen fortæller således ikke som anført i begrundelsen, »at egnsudviklingsloven er en gigantisk misforståelse«. Bogen nævner end ikke den danske egnsudviklingslov, idet den om egnsudviklingspolitik kun anfører: »En samlet politik med en bestemt regional udvikling som hovedmål har aldrig eksisteret i USA.«

Bogen beviser således ikke, »at man har skabt arbejdsløshedser i mange af de byer, hvorfra man med skatteydermidler har trukket industrier bort ved hjælp af egnsudviklingsloven«. Af Egsudviklingsrådets årsberetninger fremgår det derimod, at Egsudviklingsrådet i de senere år har udvist stor tilbageholdenhed over for projekter, der blot indebærer flytning af produktion og dermed beskæftigelse til egnsudviklingsområderne fra andre lokaliteter. Egsudviklingsrådet har ligeledes – under de senere års økonomiske, erhvervmæssige og beskæftigelsesmæssige tilstande, der har medført store vanskeligheder også uden for egnsudviklingsområderne – fundet det rigtigst at udvise tilbageholdenhed over for projekter, hvis gennemførelse med egnsudviklingsbistand kan antages at påføre virksomheder i andre egne en konkurrence, der under de konkrete forhold må anses for urimelig.

Da det bl.a. er konstateret i de undersøgelser, der lå til grund for de seneste afgrænsninger af egnsudviklingsområderne pr. 1. januar 1982, at der stadig var en mangel på balance mellem de svagere og de stærkere stillede dele af landet, er jeg fortsat af den opfattelse, at egnsudviklingsbistanden indtil videre vil være et nødvendigt led i bestræbelserne på at virkeliggøre den lighedsmålsætning, der er nedlagt både i egnsudviklingslovgivningen og i lands- og regionplanlovgivningen.

På denne baggrund agter jeg naturligvis ikke at stille forslag om at ophæve egnsudviklingsloven.

Spm. nr. S 545

Til *energiministeren* (25/1 83) af:

Waldorff (VS):

»Vil ministeren medvirke til, at også andre aspekter af den fremtidige varmforsyning i hovedstadsregionen end de snævert økonomiske belyses, herunder specielt systemernes fleksibilitet over for ændrede forudsætninger samt de miljømæssige konsekvenser?«

Begrundelse

Beretningen fra arbejdsgruppen vedrørende kraftvarmforsyning af hovedstadsregionen – den såkaldte Bülowrapport – indeholder stort set kun snævre økonomiske vurderinger og udgør derfor et helt ufuldstændigt grundlag for en beslutning.

Rapporten indeholder en udtalelse fra miljøstyrelsen vedrørende de miljømæssige konsekvenser og indeholder derudover ingen miljømæssige overvejelser. Miljøstyrelsens udtalelse, der ikke er en egentlig miljøvurdering, siger, at det ikke er muligt at se nogen større indbyrdes forskel på de gennemregnede strukturer med hensyn til de miljømæssige konsekvenser, hvorimod styrelsen ytrer en generel betænkelighed ved de opstillede strukturer. Den anbefaler derfor, at andre løsningsmuligheder inddrages i undersøgelserne.

En fleksibilitetsundersøgelse bør klarlægge muligheden for at imødegå ændringer i beregningsforudsætningerne samt undersøge, i hvilket omfang de valgte strukturer fastlåser fremtidig energipolitisk valg. Behovet herfor aktualiseres af, at de gennemregnede strukturer tilsyneladende er relativt følsomme over for ændringer i beregningsforudsætningerne. Der er i Bülowrapporten ingen overvejelser vedrørende dette forhold.

Besvarelse (2/2 83):

Energiministeren (Enggaard):

I beretningen fra energiministeriets arbejdsgruppe vedrørende kraftvarmforsyning indgår en række variationsberegninger, der viser konsekvenserne af ændrede forudsætninger vedrørende brændselspriser, varmebehovets størrelse i det kraftvarmforsynede område, kraftvarmeområdet udstrækning, elprognosen, udbygningstakten med fjernvarme og anlægsudgifterne. Det fremgår af disse beregninger, at den mest betydende faktor er brændselsprisudviklingen.

[Energiministeren]

res et sammenhængende transmissionsnet for kraftvarme i hovedstadsområdet.

Det fremgår endvidere af beregningerne, at med konstante brændselspriser er de mindre modtryksværker økonomisk ligeværdige med et større udtagsværk, mens de er lidt dårligere ved stigende brændselspriser.

Der er således ikke økonomiske fordele forbundet med en udbygning med mindre, decentrale kraftvarmeværker i hovedstadsområdet, især ikke uden en samkøring.

Det sammenhængende fjernvarmenet er i sig selv fleksibelt. Det gør det muligt at udnytte alle varmeproduktionsanlæg i området, inkl. de i dag eksisterende kraftvarmeværker og kedler, samt overskudsvarme fra lokale energikilder såsom affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder m.v. Driften bør ideelt set tilrettelægges og styres under ét. Herved vil man ved produktionen af varme kunne sikre, at anlæggene udnyttes optimalt, således at f. eks. overskudsvarme udnyttes forud, og at der ikke fyres med olie, før al kulkedelkapacitet er opbrugt. Etablering af to kraftvarmeværker på 235 MW udelukker ikke yderligere udbygning af lokale energikilder, der måtte være fordelagtige.

Der er ikke foretaget belysninger af at naturgasforsyne ny kraftværkskapacitet i hovedstadsområdet, idet naturgassen er væsentlig dyrere end kul. Der er oplagte miljøfordele ved naturgasforsyning, men hvis der i øvrigt var råd til det, kunne man måske opnå et miljømæssigt bedre resultat ved at naturgasforsyne de eksisterende kraftværker i hovedstadsområdet.

Jeg finder på denne baggrund ikke, at der er behov for yderligere belysninger af mulighederne for decentral fjernvarmeforsyning af hovedstadsområdet.

Spm. nr. S 548

Til *miljøministeren* (26/1 83) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at det hurtigst muligt bliver undersøgt, om det har sin rigtighed, at der ved Egtved i Vejle amt føres olierør direkte oven på et af de største vandreservoirer i Danmark, som forsynes blandt andet byerne Vejle og Fredericia med vand, og vil ministeren i givet fald gribe ind, så dette forhindres?«

Begrundelse

På baggrund af oplysninger om, at rørføringen til olie fra syd til Fredericia går gennem et område ved Egtved i Vejle amt, som har et stort vandreservoir, der blandt andet skal forsyne Vejle og Fredericia med vand, ønskes oplyst, om dette har sin rigtighed.

Det forekommer umiddelbart uforståeligt, såfremt ovenstående er rigtigt, at det ikke kan lade sig gøre at kræve disse olieledninger ført uden om dette vandreservoir.

Som bekendt er det bedre at forebygge end at helbrede.

Efter oplysninger fra miljøfolk vil en utæthed i rørsystemet, der tillader blot 400 liter olie at løbe ud i vandet, være umulig at rette op på, hvis skaden er sket.

Da arbejdet med rørføringen er langt fremme, kræver det næsten øjeblikkelig indsats, såfremt der skal ændres på planerne, inden det er for sent. Jeg ser derfor hen til at få svar hurtigst muligt.

Besvarelse (4/2 83):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Det stillede spørgsmål omhandler den statslige olierørledning fra Nordsøen til Fredericia, som skal tages i brug den 1. april 1984. Spørgsmålet om miljømæssig godkendelse af den del af olierørledningen, der skal ligge på land, er for tiden til behandling i miljøstyrelsen i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 11, der omhandler beskyttelsen af vandressourcerne.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at placeringen af olierørledningen fra Kærgård til Fredericia er fastlagt i henhold til landsplandirektiv af 5. maj 1982 efter forhandlinger mellem Dansk Olierør A/S, Ribe amtsråd, Vejle amtsråd, de involverede kommuner og miljøministeriet. Ved placeringen er der taget størst muligt hensyn til beskyttelsen af grund- og overfladevandsressourcerne på grundlag af det eksisterende datamateriale. Det har dog ikke været muligt at fastlægge en linjeføring, der helt friholder samtlige grundvandsreservoirer tværs over Jylland.

Miljøstyrelsen kan endvidere oplyse, at det vandindvindingsområde, som der henvises til

[Miljøministeren]

i spørgsmålet, krydses af olierørledningen i udkanten af indvindingsområdet. Afstanden fra olierørledningen til nærmeste vandindvindingsboring i området, som forsyner Fredericia by med vand, er ca. 6 km, hvorfor der ved et eventuelt olieudslip ikke vil være akut risiko for forurening af kildepladsen.

Miljøstyrelsen har pålagt Dansk Olierør A/S, at der inden ibrugtagningen af rørledningen skal udføres detaljerede hydrogeologiske undersøgelser langs hele ledningsstrækningen, således at der kan opstilles et effektivt beredskabs- og afhjælpningsforanstaltningsprogram, der gør det muligt at bekæmpe et eventuelt olieudslip hurtigt og effektivt.

Samtidig vil der blive stillet skærpede sikkerhedskrav til den tekniske indretning af olierørledningen, hvor denne krydser særlig sårbare områder – bl. a. det pågældende indvindingsområde.«

På baggrund af ovennævnte oplysninger finder jeg ikke, at der er grund til at ændre placeringen af rørledningen.

Spm. nr. S 549

Til *arbejdsministeren* (26/1 83) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»I debatten om supplerende dagpenge glemmer mange, at selvstændige erhvervsdrivende meget ofte med lige så stor ret som havnearbejdere kunne oppebære understøttelse på dage, hvor man ikke har kunder til f. eks. mere end 2 timer, og har ministeren overvejet at gøre noget ved dette?«

Begrundelse

Visse grupper råber meget op om lighedsbegreberne.

Besvarelse (31/1 83):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Da man gennemførte reglerne om arbejdsløshedsforsikring for selvstændige, lagde man vægt på, at selvstændige i videst muligt omfang blev sidestillet med lønmodtagere.

Udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge er derfor betinget af, at den pågældende er til rådighed for arbejdsmarkedet og tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende til lønarbejde.

For at opfylde kravet om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet kræves det af et medlem af en arbejdsløhedskasse for selvstændige, at den pågældendes personlige arbejde i virksomheden er ophørt mere end midlertidigt.

Denne begrænsning er nødvendig for at undgå, at dagpengene virker som støtte til virksomheden.

Da jeg ikke mener, at der bør ydes erhvervsstøtte gennem arbejdsløhedsforsikringen, agter jeg ikke at ændre på disse regler.

Spm. nr. S 550

Til *justitsministeren* (26/1 83) af:

Alice Faber (SF):

»Vil ministeren give tilladelse til, at Heinrich Josef Marx som tysk statsborger og p.t. indsat i Nyborg statsfængsel får mulighed for at blive udvist til Holland ved sin udvisning den 15. februar 1983?«

Begrundelse

Heinrich Josef Marx bliver den 15. februar 1983 løsladt fra Nyborg statsfængsel og bliver derefter udvist og fulgt til den tyske grænse af fremmedpolitiet. Imidlertid vil han efter eget udsagn højst sandsynligt af det vesttyske politi straks blive arresteret og indsat i vesttysk fængsel, da Tyskland har strengere straffe for narkotikasmugling end Danmark. Denne praksis fra det vesttyske politi bekræftes af Nyborg statsfængsels forsorgsafdeling. Heinrich Josef Marx har derfor ønsket at komme til Holland for derfra at have mulighed for igennem advokathjælp at forbedre sine muligheder i forhold til en yderligere fængselsdom i Vesttyskland.

Spørgeren finder Heinrich Josef Marx' muligheder i Holland realistiske efter at have været i forbindelse med hans kone, som bor og arbejder i Köln. Hun er indstillet på at støtte sin mand både økonomisk og praktisk.

Spørgeren tillader sig at gøre opmærksom på, at der er meget kort tid til at ændre fremmedpolitikets afgørelse.

Besvarelse (2/2 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det kan bekræftes, at tilsynet med udlændinge har truffet afgørelse om udvisning af

[Justitsministeren]

den pågældende vesttyske statsborger. Afgørelsen er ikke påklaget til justitsministeriet.

Tilsynet med udlændinge har over for justitsministeriet oplyst, at man intet har at indvende imod, at den pågældende i forbindelse med udvisningen udrejser til Holland.

Spm. nr. S 551

Til forsvarsministeren (26/1 83) af:

Steen Folke (VS):

»Har den danske forbindelsesofficer altid haft adgang til satellitsporingsstationen OL-5 i Thule, og hvor mange gange har han benyttet sig af denne adgang i tidsrummet 1980-82?«

Begrundelse

I spørgetiden den 26. januar 1983 oplyste ministeren, at den danske forbindelsesofficer på Thulebasen har adgang til satellitsporingsstationen OL-5. Om det har forholdt sig sådan i fem dage, en måned eller tyve år, ville ministeren derimod ikke svare på og heller ikke på, i hvilket omfang den pågældende faktisk har benyttet sig af denne adgang. Dette sidste er helt afgørende for en vurdering af danske myndigheders mulighed for at følge med i de amerikanske aktiviteter. Hvis ministeren ønsker at oplyse om forbindelsesofficerens mulige besøg på OL-5 i januar 1983, bedes de angivet for sig, gerne med dato anført.

Besvarelse (3/2 83):

Forsvarsministeren (Hans Engell):

Som jeg tidligere har udtalt i folketinget, er jeg – modsat hr. Steen Folke – af den opfattelse, at samarbejdet på forsvarsområderne i Grønland er af fælles interesse, og vi har fuld tillid til, at de amerikanske aktiviteter sker i overensstemmelse med vore ønsker.

Den danske forbindelsesofficer har altid haft adgang til satellitsporingsstationen, hvor han kommer jævnligt. Forbindelsesofficeren har i løbet af 1982 aflagt besøg på stationen en lille halv snes gange. I år er der aflagt besøg den 27. januar.

Spm. nr. S 560

Til indenrigsministeren (28/1 83) af:

Sonja Mikkelsen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvordan det går med vurderingen i sundhedsstyrelsen af det materiale, som skal danne grundlag for en beslutning om en eventuel folkesundhedsundersøgelse i egnen omkring kemikaliefabrikken Cheminova?«

Begrundelse

I et svar til mig i folketinget den 27. oktober 1982 gav indenrigsministeren tilsagn om, at allerede foreliggende undersøgelsesresultater af sygdomsrisikoen for befolkningen i egnen omkring Cheminova skulle vurderes i sundhedsstyrelsen. Siden er der i pressen refereret flere undersøgelsesresultater, og for den lokale befolkning kunne det være rart at vide, om det foreliggende materiale er utilstrækkeligt at konkludere på, eller om en konklusion snart foreligger. Jeg har forståelse for, at konklusionen skal være så utvetydig, at det med absolut sikkerhed kan fastslås, om der er forøget sygdomsrisiko i området, men jo længere tid der går, desto mere vokser naturligvis den lokale befolknings uvished.

Besvarelse (4/2 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg skal understrege, at både lokalt og centralt er sundhedsmyndighederne hele tiden opmærksomme på mulige sundhedsskadelige påvirkninger i egnen omkring kemikaliefabrikken Cheminova.

Jeg henviser til mit svar i folketinget den 27. oktober 1982, som spørgeren refererer til i begrundelsen for det stillede spørgsmål.

Vedrørende det omtalte materiale kan jeg oplyse, at dette blev drøftet på et møde umiddelbart inden årsskiftet mellem sundhedsstyrelsen, miljøstyrelsen, direktoratet for arbejdstilsynet, cancerregistret, Dansk Institut for klinisk Epidemiologi samt embedslægeinstitutionen for Ringkøbing amt.

Der var på mødet enighed om, at der på det foreliggende grundlag ikke var grund til eller behov for at iværksætte en generel undersøgelse af befolkningen i Thyborøn-Harboør kommune.

Samtidig var der imidlertid enighed om at søge en række punkter nærmere belyst. Arbejdet hermed er i fuld gang, og jeg har bedt

[Indenrigsministeren]

sundhedsstyrelsen fremskynde arbejdet mest muligt.

Jeg forventer, at en endelig vurdering af dette supplerende materiale vil foreligge i løbet af nogle måneder.

Spm. nr. S 573

Til statsministeren (31/1 83) af:

Dohrmann (FP):

»Kan statsministeren klart afvise, at regeringen sammen med socialdemokratiet påtænker at gennemføre en momsforhøjelse efter overenskomstforhandlingernes afslutning?«

Begrundelse

Der henvises til forhenværende statsminister Anker Jørgensens udtalelse i Fåborg, hvor denne ifølge Jyllands-Posten har gjort sig til talsmand for en momsforhøjelse. Som det vil være statsministeren bekendt, mener fremskridtspartiet ikke, at øgede skatter og afgifter er vejen frem, tværtimod skulle vi gerne den anden vej. Det er derfor af væsentlig politisk betydning, at dette spørgsmål bliver afklaret, idet fremskridtspartiet under ingen omstændigheder vil støtte en regering, hvis program er højere skatter og afgifter.

Besvarelse (3/2 83):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Ja.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om smittsomme sygdomme hos husdyrene.

(Fremsat 28/1 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arne Jensen (S):

Forslag til lov om ændring af lov om smittsomme sygdomme hos husdyrene, nr. L 127, giver landbrugsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om svinehold, herunder vildsvinehold i det fri, bl.a. ved bestemmelser

om maksimumsarealer, indhegninger og dagligt tilsyn.

Sygdomsforebyggelse og sygdomsbekæmpelse hos husdyrene har i Danmark altid været tillagt meget stor betydning og har som sådan haft lovgivningsbaggrund. Dette lovforslag tager sigte på at videreudbygge den lovgivning og er bl.a. nødvendiggjort af enkelte fund af trikiner i vildsvin og naturligvis for at beskytte vore tamsvin, altså den sædvanlige svinebestand, mod spredning af trikiner.

Jeg finder det vigtigt at slå fast, at der ikke er fundet trikiner i danske svin siden 1929. Den danske veterinærkontrol er særdeles effektiv og anerkendt overalt i verden. Jeg vil gøre opmærksom på, at denne lovgivning primært tager højde for en mindre vildsvinebestand, som kun udgør promiller set i forhold til den egentlige svinebestand. Jeg kan i øvrigt henvise til en bekendtgørelse af 12. august 1982, som omhandler undersøgelser af alle vildsvin for trikinforekomster.

Dette lovforslag er altså en opfølgning og en udbygning af eksisterende lovgivning, som giver et vigtigt eksporterhverv yderligere sikkerhed og kontrol som baggrund for en dansk svineproduktion. Det er bestræbelser, vi fra socialdemokratiet kan støtte.

Her i Danmark skal vi jo gerne fremstille verdens bedste kødprodukter. Det gør vi også, og det opnås bl.a. gennem en velfungerende veterinær- og kødkontrol som en uvildig instans i forhold til producent og forædlingsindustri. Også den forebyggende sygdomsbekæmpelse er en ganske vigtig del af disse bestræbelser. Vi ønsker præciseret, at vi også fremtidig vil prioritere dette arbejde højt, idet faren for smittespredning via medicin er et reelt problem, som vi bør have for øje. Det er ganske vigtigt for vores eksport, især i disse år – hvor vi hos vore konkurrenter på verdensmarkedet oplever, at der ledes næsten med lys og lygte efter det, man med et pænt udtryk kalder »tekniske handelshindringer« som argumenter for importstop – at der ikke kan sættes spørgsmålstegn ved vore produkters kvalitet. En af forudsætningerne for dette er en lov som den foreliggende.

Vi kan fra socialdemokratiets side tilsige vores støtte til gennemførelse af lovforslaget.

Collet (KF):